

SCHOLING VAN DE GEEST

Socratische vaardigheden voor professionals

VOOR WIE

De leergang is bedoeld voor professionals met een onderzoekende houding, die socratische methoden willen toepassen in hun werkpraktijk. Met deze leergang willen zij zich scholen in praktische filosofie en de klassieke vrije kunsten. Deelnemers voelen zich uitgedaagd door de zoektocht naar de vraag waar het werkelijk om gaat. Zij kennen of vermoeden de kracht van dilemma's, ontregeling, vertraging, twijfel en verbeelding en zoeken naar vormen om de waarde hiervan te gebruiken. Ze komen uit allerlei beroepsgroepen en zijn bestuurder, directielid, leidinggevende of inhoudelijke professional.

HOE ZIT DE LEERGANG IN ELKAAR?

De leergang is gebaseerd op het boek *Scholing van de geest, wat ik leerde van Socrates* van Jos Kessels. In zeven modules besteden we aandacht aan de oefening die een socratische houding vergt.

Vaste onderdelen vormen de vakken van het klassieke trivium: retorica (overtuigend spreken), dialectica (vragen stellen, dialoog voeren), grammatica (taal en schrijven) en het overkoepelende vak ethica (deugdenleer).

Elke bijeenkomst lezen we poëzie, krijg je een college, en houden twee deelnemers een tafelrede.

Tussentijds krijg je opdrachten waarmee je je socratische houding en vaardigheden verder ontwikkelt en in de praktijk brengt.

Naast het gezamenlijke programma volg je een individuele route op basis van een zelfgekozen thema, waarbij je persoonlijk begeleid wordt. Het werk dat hieruit voortkomt (je 'autografie'), presenteer je op de slotbijeenkomst.

INDIVIDUELE ROUTE

VOEL JE JE UITGEDAAGD DOOR DE ZOEKTOCHT NAAR DE VRAAG WAAR HET WERKELIJK OM GAAT?

THEMA'S

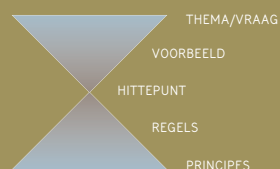
Elke module staat in het teken van een thema.

KEN U ZELF!

De beroemde uitspraak van Socrates 'Ken uzelf' vormt de basis van de Platoonse, praktische filosofie. Wat is de betekenis hiervan in het licht van socratische vaardigheden?

DIALOOG EN DEUGDEN

In een dialoog onderzoek je niet alleen een kwestie, maar vooral ook jezelf. Hoe zit een dialoog in elkaar, wat levert hij op welke rol speelt de deugdenleer hierin? Hoe begeleid je een dialoog?

MODEL SOCRATISCHE DIALOOG

OEFENING EN HOUDING

Praktische filosofie gaat over het beoefenen van een levenshouding. Hoe kun je de essentie van de grotmythe van Plato verbinden met je eigen leven en werken?

WAT LEER JE?

De leergang biedt je een ingang naar vrije ruimte, die je in je dagelijkse (werkende) leven vaak ontbeert.

Hierbij maak je kennis met de vrije kunsten: retorica, dialectica en grammatica en de meesterkunst: ethica. Je bekwaamt je in praktische filosofie met behulp van socratisch (zelf)onderzoek, gespreksvoering en de omgang met dilemma's.

Je ontwikkelt een socratische houding, leert de rol van ideeën kennen en oefent in manieren om deze uit te drukken en vorm te geven. Zo kun je jezelf en je gesprekspartners in staat stellen te ontdekken wat het juiste is: de juiste koers, de juiste beslissing, de juiste maat.

TAAL VAN DE LEIDER EN TAAL VAN DE DICHTER

Het Griekse woord 'poiein' betekent het scheppen van de werkelijkheid; een taak die dichters en leiders gemeen hebben. Hiervoor heb je zowel verbeelding als denkracht nodig en een combinatie van precisie en ontvankelijkheid.

VERHELDEREN VAN EEN IDEE

Een professional weet vorm te geven aan een idee en mensen rondom een idee te verbinden. Wat is een dragend idee in jouw leven en hoe destilleer je een idee uit een ervaring?

PRAKTISCHE WIJSHEID EN MEESTERSCHAP

Vrijheid van handelen komt voort uit het herkennen van het juiste midden in complexe situaties. Wat is voortreffelijk handelen in een gegeven situatie?

HET GEHEEL DENKEN

Onderzoek je eigen bijdrage en geef die vorm om zowel jezelf als het geheel op een hoger plan te brengen. Kies wat je te doen hebt en breng jezelf in het geding.

ANNE-MARIE GUNNINK (1966) studeerde Rechtsgeleerdheid en Personeelswetenschappen en deed een MBA in de VS. Als organisatie-ontwikkelingsexpert en Management Development manager werkt ze zowel in profit als non profit omgevingen: industrie, onderwijs, overheid en zakelijke dienstverlening. Haar (praktisch) filosofische scholing deed ze bij Jos Kessels, Eric Boers en Pieter Mostert. Haar authentieke aanwezigheid, open oordeelloosheid en haar vermogen om aan te sluiten bij mensen en situaties maken haar effectief en invloedrijk in organisaties. Haar vormgeving van de socratische principes in leven en werk bestaat uit het combineren van praktijkonderzoek en begripsanalyse met verbeelding en ervaren.

PAULIEN 'T HOEN (1964) heeft ruim twintig jaar ervaring met het begeleiden van socratische gesprekken. Kenmerkend in haar benadering zijn scherpte, humor en vasthoudendheid. Met een achtergrond in kunstgeschiedenis, communicatie en management, ligt haar werkervaring zowel in de culturele sector als in het bedrijfsleven. Ze is geschoold in de klassieke praktische filosofie en het Platoonse gedachtegoed door Jos Kessels en Hans Knibbe. Binnen de Trivium-vakken ligt haar voorkeur bij grammatica; het zo precies en zo mooi mogelijk uitdrukken van waar het werkelijk om gaat. In de verbinding van logos met verbeelding ligt voor haar de essentie van de socratische werkwijze.

TIJDSINVESTERING

De leergang omvat zeven modules van drie dagdelen plus een slotdag met eindpresentaties. Houd rekening met voorbereidingstijd van ongeveer vier uur per week (lezen, praktijkopdrachten). Het schrijven van het eindstuk (autografie) zal rondom de laatste module tot aan de eindpresentatie nog een extra tijdsinvestering van ongeveer vier uur per week vragen.

AANMELDEN

Aanmelden kan met een brief of e-mail met (korte)motivatie en cv naar paulien@radius-svp.nl. Je wordt dan uitgenodigd voor een intakegesprek. Dit is zowel bedoeld om gezamenlijk te bekijken hoe de opleiding in je bestaan past, als om tot een evenwichtige samenstelling van de groep te komen.

LITERATUUR

Scholing van de geest, wat ik leerde van Socrates door Jos Kessels. Dit boek ligt voor je klaar bij de eerste bijeenkomst. Je ontvangt een reader die in de loop van de leergang wordt aangevuld met poëzie, artikelen en informatiekaarten.

RADIUS

SOCRATISCHE VAARDIGHEDEN
VOOR PROFESSIONALS

WWW.RADIUS-SVP.NL

DATA 2020/2021

De leergang duurt van september 2020 tot en met maart 2021. Tijdens deze maanden zijn er zeven bijeenkomsten van 24 uur, waarbij rekening gehouden is met de schoolvakanties. De slotbijeenkomst in juni duurt een dag (10:00 - 17:00 uur).

- 8 & 9 september 2020
- 6 & 7 oktober 2020
- 10 & 11 november 2020
- 8 & 9 december 2020
- 12 & 13 januari 2021
- 9 & 10 februari 2021
- 9 & 10 maart 2021
- 4 juni 2021 slotbijeenkomst

Elke module omvat drie dagdelen: een avond, ochtend en middag. We beginnen dinsdagavond om 17:00 uur en woensdagmiddag om 17:00 uur sluiten we af.

LOCATIE

Een fijne plek in het midden van het land.

KOSTEN

De kosten voor de opleiding bedragen € 8.175,- voor zeven bijeenkomsten en de slotbijeenkomst, inclusief intakegesprek, lesmateriaal, coaching en intervisie, exclusief verblijfskosten.

ZIE VOOR MEER INFORMATIE

WWW.RADIUS-SVP.NL

PARTNER VAN